

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(повне найменування закладу вищої освіти (наукової установи),
Міністерства освіти і науки України, м. Харків прийняла рішення
підпорядкування (у родовому відмінку), місто)
про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки
(галузь знань)
на підставі прилюдного захисту дисертації «Ідеологічний дискурс романів Івана Багряного “Сад Гетсиманський” та “Тигролови” (літературні твори та кіноверсії, еміграція – Україна)»
(назва дисертації)
за спеціальністю 035 – Філологія
(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)
"26" січня 2024 року.

Макарадзе Христина Зурабівна 1995 року народження,
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача)
громадянка
України,
(назва держави, громадянином якої є здобувач)
освіта вища: закінчила у 2018 році магістратуру Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю
Філологія
(за дипломом)

Працює _____ в _____ не працює
(посада) (місце основної роботи, відомче підпорядкування, місто)
з _____ р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна
Міністерства освіти і науки України, м. Харків
(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник (керівники) Матушек Олена Юріївна, доктор філологічних наук, доцент,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, професор кафедри закладу вищої освіти кафедри історії української літератури філологічного факультету
(ім'я, прізвище, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, із них 1 стаття в періодичних наукових виданнях інших держав, 3 статті у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

(зазначити

три

наукові

публікації):

1. Макарадзе Х. Ідеологічний дискурс роману Івана Багряного та однойменного фільму Р. Синька. *Південний архів. Філологічні науки : Збірник наукових праць*. 2019. Випуск LXXVII. С. 26-29. DOI: 10.32999/ksu2663-2691/2019-77-5.
2. Макарадзе Х. Радянське «правосуддя» крізь призму ідеології Івана Багряного (за романом «Сад Гетсиманський»). *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія «Філологічні науки»*. 2019. Випуск XVIII. С. 90–101. DOI: 10.31494/2412-933X-2019-1-8-90-101.
3. Макарадзе Х. Засоби комічного як спосіб представлення ідеології автора в романі І. Багряного «Сад Гетсиманський». *Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний україно-румунський журнал*. 2021. № 3 (31). С. 6-9. DOI: 10.24061/2411-6181.3.2021.290.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Антонович Світлана Олександрівна (офіційний рецензент), кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії української літератури філологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна озвучила запитання, яке потребувало відповіді від здобувачки Макарадзе Христини Зурабівни: «Як жіночі образи в романах Івана Багряного впливають на ідеологічну концепцію?» Після наукової дискусії Антонович Світлана Олександрівна зазначила, що зауваження не применшують науково-практичної цінності роботи і підсумувала, що дисертація Макарадзе Христини Зурабівни «Ідеологічний дискурс романів Івана Багряного “Сад Гетсиманський” та “Тигролови” (літературні твори та кіноверсії, еміграція – Україна)» містить наукові положення, що є обґрунтованими та підкріпленими теоретичними положеннями. Зміст дисертаційної роботи охоплює всі ключові аспекти задекларованої теми. Визначена у вступі мета успішно досягнута, а окреслені завдання дослідження виконані. Відтак дисертація відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її авторка Макарадзе Х. З. заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 035 – Філологія.

2. Набитович Ігор Йосипович (офіційний опонент), доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури та теорії літератури Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, відзначивши високий рівень роботи, звернув увагу на декілька дискусійних моментів, які потребували коментарів від здобувачки Макарадзе Христини Зурабівни та запитав, чи впливає посилена ідеологічність романів Івана Багряного на їхні естетичні властивості. Набитович

Ігор Йосипович зазначив, що дисертаційна робота Макарадзе Христини Зурабівни «Ідеологічний дискурс романів Івана Багряного “Сад Гетсиманський” та “Тигролови” (літературні твори та кіноверсії, еміграція – Україна)», незважаючи на дискусійні положення, є оригінальним та самостійним дослідженням, містить новизну висновків і практичну цінність. Науковий рівень дисертації високий, заявлена тема розкрита повністю. Робота є безсумнівним науковим внеском в історію української літератури та теорію літератури; вона розширює, узагальнює й поглиблює знання про ідеологічний дискурс романістики Івана Багряного, відтак здобувачка Макарадзе Христина заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 035 – Філологія.

3. Просалова Віра Андріївна (офіційний опонент), доктор філологічних наук, професор кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури факультету філології, психології та іноземних мов Донецького національного університету імені Василя Стуса, озвучила запитання: «Ви здебільшого аналізуєте екзистенційні мотиви в романі «Сад Гетсиманський, а чи представлені вони в романі «Тигролови» Івана Багряного?» Наприкінці дискусії Просалова Віра Андріївна зазначила, що дисертація Христини Макарадзе є оригінальним і самостійним дослідженням, що відзначається науковою новизною і практичною значущістю, виваженістю й обґрунтованістю висунутих на захист положень, тому її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 035 – Філологія.

4. Василенко Вадим Сергійович (офіційний опонент), кандидат філологічних наук, науковий співробітник Відділу української літератури ХХ століття та сучасного літературного процесу Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, висловив декілька запитань та зауважень, що потребували коментаря від Макарадзе Христини. Він запитав, у чому полягає новаторство письменника в реалізації опозиції «свій-чужий», як його творчість вписується в контекст тогочасної літератури, та попросив навести приклади пригодницького роману у світовій літературі. Наприкінці наукової дискусії Василенко Вадим Сергійович зазначив, що, попри окремі дискусійні моменти, наукова вартість праці Христини Зурабівни Макарадзе «Ідеологічний дискурс романів Івана Багряного “Сад Гетсиманський” та “Тигролови” (літературні твори та кіноверсії, еміграція – Україна)» не підлягає сумніву. Це виконане на належному фаховому рівні – як теоретичному, так і методологічному, новаторське, оригінальне й актуальне дослідження, яке розширює уявлення про взаємозв'язки літератури і суспільства, художнього твору і кіномистецтва і є важливим внеском у вивчення українського антитоталітарного дискурсу (як літературного, так і аудіовізуального), епічного доробку І. Багряного та спроб його інтерпретації (зокрема, кінематографічних). Відтак

Макарадзе Христина Зурабівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 035 – Філологія.

5. Матвєєва Тетяна Степанівна (голова ради), доктор філологічних наук, доцент, професор закладу вищої освіти кафедри історії української літератури філологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна погодилася з висновками рецензентів та опонентів щодо актуальності, наукової новизни й практичної цінності роботи Макарадзе Х. З. для сучасної філології. Вона запитала, чи вдалося режисеру відтворити ідейний задум письменника. Матвєєва Тетяна Степанівна підкреслила, що дисертація здобувачки «Ідеологічний дискурс романів Івана Багряного “Сад Гетсиманський” та “Тигролови” (літературні твори та кіноверсії, еміграція – Україна)» є завершеним науковим дослідженням і відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» та наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації». Ураховуючи зазначене, Матвєєва Тетяна Степанівна вважає, що Макарадзе Христина Зурабівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 035 – Філологія.

(прізвища, ініціали, наукові ступені, місця роботи, посади, зауваження)

Результати відкритого голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" 0 членів ради,
"Утримались" 0 членів ради

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Макарадзе Христині Зурабівні

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача у давальному відмінку)

ступінь доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки

(галузь знань)

за спеціальністю 035 – Філологія

(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Матвєєва Т. С.
(підпис)

Матвєєва Т. С.
(прізвище, ініціали)